

A Központi Bizottság beszámolóját a kongresszus plenáris ülésén Fidel Castro, a Központi Bizottság első titkára terjesztette elő.

Beszédében Fidel Castro foglalkozott az elmúlt 17 évben elért eredményekkel; a társadalmi és a gazdasági életben végbemenő változásokkal, a szocialista építőmunka sikerével; mélyreható marxista-leninista elemzést adott azokról a feladatokról, amelyek a kommunista pártra és az egész kubai társadalomra várnak.

A Központi Bizottság beszámolójának egyik legjellemzőbb vonása Kuba nemzeti érdekének és a proletár internacionálisizmusnak helyes marxista értelmezése. Meggyőzően bizonyította, hogy a kubai forradalom egyszerre szolgálja a népet, a hazát, a nemzet igazi érdekeit, valamint a nemzetközi kommunista mozgalom erősödését, az általános társadalmi haladást. A kubai népi igazi nemzeti érdeke, sőt létérdeke a Szovjetunióval, a szocialista országok közösségével való szoros, megbonthatatlan barátság, sokoldalú együttműködés, valamint a szocializmus építése, általános törvényszerűségeinek helyes alkalmazása.

A nemzetközi kapcsolatokról szólva köszöntötte a kongresszuson részt vevő külföldi delegációk vezetőit, köztük Kádár Jánost. Az MSZMP KB első titkárát percekig tartó tapsal ünnepelték a küldöttek, kifejezésre juttatva azt a megbecsülést, amelyet a kubai nép érez a magyar népi iránt, s aláhúzza azt az internacionalista kapcsolatot, amely a két testvérpártot összeköti.

Fidel Castro előadói beszédét a kubai rádió és a televízió egyenes adásban közvetítette, így milliók kísérhették figyelemmel az egész országban. Az emberekre mély hatást gyakorolt a Központi Bizottság beszámolója, amely — miközben hű képet rajzolt a legutóbbi 17 esztendő munkájáról, az építőmunka eredményeiről — szólt az országépítő munka közben előfordult hibákról, s a tapasztalatok fényében kritikai elemzést adott róluk. A szónok egyebek között rámutatott, hogy kezdetben nem hasznosították eléggé a szocialista országok tapasztalatait. — Az ebből levont tanulságokat tükrözi — mondotta Fidel Castro —, hogy Kuba a tergvadalkodás útjára tér, s a kongresszus elé terjesztett dokumentumok között ott található az új, öt éves népgazdasági terv.

A Központi Bizottság beszámolójának elhangzása után percekig zúgott a taps, a jelenlevők helyükről felállva ünnepelték a Kubai Kommunista Pártot, köszöntötték Fidel Castrot. A szűni nem akaró tapsvihar azt is kifejezésre juttatta, hogy a kongresszus, a párt legmagasabb fóruma, egyetért a beszámolóban foglaltakkal, az eddig megtett uttal, helyesli a párt és a kormány internacionalista magatartását.

Szufanuvong a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság első elnöke

A vientiane-i rádió bejelentette, hogy megalakult a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság új kormánya. Az újonnan kikiáltott köztársaság elnöke Szufanuvong, a Laoszi Hazafias Front bizottságának elnöke. A kormány 39 tagú, élén Kaysona Phomvihanh, a hazafias front központi bizottságának alelnöke áll. A legfontosabb tárcák birtokosai ugyancsak a hazafias front központi bizottságának tagjai. A kormány külügyminisztere Phoun Siphaseuth tábornok, a pénzügyminiszter Nouhat Phoumsavan, az oktatásiügyi miniszter Phoumi Vongvichit, a nemzetvédelmi miniszter Khantai Siphandone, aki egyúttal a népi felszabadító hadsereg vezérkari főnöke is. Mind a négy miniszter egyszersmind a kormány miniszterelnök-helyettesi teendőit is ellátja.

Sisana Sisana, az új tájékoztatásiügyi miniszter közölte, hogy Szufanuvong javaslatára a lemondott Vatthana király a köztársaság elnökének tanácsadója lett, Souvanna Phouma, a koalíciós kormány volt elnöke pedig az új miniszterelnök tanácsadójaként működik majd.

A rádió ismertette Sisana Sisannak az új kormány programjáról adott nyilatkozatát. Mint mondotta, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság „szorosabb kapcsolatokat kíván kiépíteni Vietnammal, Kambodzsával és más szocialista országokkal”. Az új kormány fel akarja venni a kapcsolatot Délkelet-Ázsiával el nem kötelezett államaival. A Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság egyetlen államszerveletéhez sem kíván csatlakozni, és céljának tekinti Laosz szuverenitásának, függetlenségének és békéjének megőrzését. Felhívta a nyilatkozat az Egyesült Államokat és Thaiföldet, hogy tartsa tisztelben az ország alapvető jogait, és szüntesse meg Laosz szuverenitásának, függetlenségének és területi integritásának megsértését. — Az új köztársaság támogat minden olyan demokratikus csoportot, amely békés együttműködésre törekszik, és szem-

beszál az új és a régi imperialista országokkal. A kormány tervei között szerepel a laoszi gazdaság újjáépítése és a nép életszínvonalának emelése — közölte a miniszter.

A hanoi lapok szalagcímeik alatt köszöntik a laoszi változást. A fordulat — amint azt a lapok kommentárjai is kiemelik — Laosz barátai számára nem váratlan szenzáció, az ország politikai fejlődésének gyors üteme azonban mindenképpen tanulságos. A sorsdöntő határozat egy szabadságszerető nép áldozatos harcának törvényszerű eredménye. S csak azok számára meglepetés, akik nem ismerték azt az elkövetkezőt, amely a barátaival összeforrott népet előbb a feudális gyarmati elnyomás, majd a kifinomult módszerekkel támadó neokolonialista erők elleni harcokban eltöltötte. A laoszi nép a legreménytelenebb helyzetekben sem adta fel a harcot, lépésről lépésre aratta a győzelmeit. E győzelmek eredményeként született meg most az új Laosz, amely megtisztítja az országot a gyarmati múlt, a neokolonialista fertőzés maradványaitól is, és a hárommillióst népet a szocializmus építésére szervezi.

A laoszi forradalmók és az évszázados elnyomásból felkelt nép döntése a népi demokratikus fejlődésről a vietnami és a kambodzsai forradalmárokkal együtt vívott 30 éves közös küzdelem természetes következménye.

Mint a hanoi lapok írják, Laosz ez év májusától — a vietnami és a kambodzsai győzelmek hatására — a viharos ütemű változások színhelye lett. A régi irányítási rendszert néhány hónap alatt eltakarították, hogy a vezetés forradalmi szerveit állítsák helyébe.

A Nhan Dan a fordulat alkalmából adatokat közöl Laoszról. A 34 tartományból álló trópusi ország területe 236 ezer 800 négyzetkilométer, lakossága 3 millió-egyszázezer. A lakosság 90 százalékát földművelő, de a gazdag réz-, ón-, ólom-, vas-, aranylelőhelyek és a kecsgető olajfűrészek alapjai lehetnek a gyors iparosodásnak.

HÍRADÓ

életi

Az V. ötéves terv javaslatát tárgyalta az országgyűlés

A Parlamentben tartotta téli ülését az országgyűlés. Az ülést Apró Antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. Tájékoztatta a képviselőket, hogy a Hazafias Néppárt Országos Tanácsának elnöksége javaslatot terjesztett elő bizottsági tag felmentésére, illetőleg a bizottságokban felmentés és elhaláztatás folytán megüresedett helyek betöltésére.

Ezt követően az országgyűlés tudomásul vette az Elnöki Tanács jelentését a legutóbbi ülészak óta alkotott törvényerejű rendeleteiről.

Az országgyűlés elnökének javaslatára a képviselők elfogadták az ülészak tárgysorozatát:

1. A népgazdaság V. ötéves tervéről szóló törvényjavaslatot.

2. A Magyar Népköztársaság 1976. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslatot.

Az elfogadott tárgysorozatnak megfelelően ezután Huszár István tartotta meg expozéját.

Huszár István expozéja

— Országunk életében nagy jelentőségű egy-egy ötéves tervidőszak lezárása és egy újabb kezdete — mondotta beszéde elején Huszár István.

— Az 1971—75. évekre szóló népgazdasági terv legfontosabb célként a társadalmi termelés hatékonyságának növelését, a kiegyensúlyozott és egyenletes gazdasági fejlődést,

a termelés korszerűsítését és összetételének javítását, a nemzeti vagyont gyarapítását, a lakosság életszínvonalának folyamatos emelését, a kölcsönösen előnyös nemzetközi gazdasági kapcsolatok dinamikus bővítését, s ezen belül a KGST-országokkal való együttműködés elmélyítését, az ország védelmi erejének erősítését jelölte meg.

A negyedik ötéves terv céljait elértük

Az arról adhatok számot a tisztelt országgyűlésnek, hogy a kitűzött célokat elértük. Bár a tervidőszakból néhány nap még hátravan, az adatokból már most megállapítható, hogy a nemzeti jövedelem az előirányzott évi 5,5—6,0 százalékhelyett 6,3 százalékkal növekszik. Az ipari termelés évi átlagos növekedési üteme a tervezett 6 százalékkal szemben 6,5 százalékos, a mezőgazdasági termékek termelése is gyorsabban emelkedett, mint az előirányzott 2,8—3 százalékos. Az évi átlagos növekedési ütem 3,3—3,5 százalékos.

Huszár István a továbbiakban elmondotta, hogy az ipari termelés növekedésének több mint 90 százaléka a termelési hatékonyság növekedéséből származott, szemben a tervezett 75—80 százalékkal. A mezőgazdaságban a termelés növekedése az aktív keresők számának mintegy 12 százalékos csökkenése mellett ment végbe.

A mezőgazdaság gyors fejlődését jól szolgálta az iparszerű termelési rendszerek megjelenése és elterjedése, a gépésítés színvonalának emelése, a korszerű vegyszerek — műtrágyák, növényvédőszer — egyre nagyobb mértékű alkalmazása.

A terv a külkereskedelmi forgalomnak a nemzeti jövedelemnél gyorsabban növekedési ütemét irányozta elő. A fejlődés tényleges üteme az előirányzatokat meghaladja, a külkereskedelmi áruforgalom azonos áron számítva a tervezett 40—50 százalékos helyett több mint 60 százalékkal növekedett.

Fejlődésünket a beruházások számottevő növelésével értük el. A most befejeződő öt éves tervben csaknem 50 százalékkal nagyobb a beruházások volumene, mint a megelőzőben. Az átlagot meghaladó mértékben növekedtek a gépi beruházások. Különösen gyorsan fejlődött a villamosenergia-ipar, az építőanyagipar és a vegyipar. A tervidőszakban 80 nagyberuházást fejeztünk be.

Gazdasági eredményeink alapján népünk életszínvonalának javításában, a szocialista életmód kiteljesedésében is számottevő eredményeket értünk el. Az egy főre jutó reáljövedelem a tervnek megfelelően 1975-ben várhatóan körülbelül 26, az egy keresőre

Tervünk megalapozásában fontos szerepe van a KGST-országokkal folyó két- és sokoldalú tervegyeztető munkának, a közép- és hosszú megállapodások rendszerének. Számunkra különösen fontos eredmény, hogy a Szovjetunió a mai világméretű energiahiány idején is saját termelésének növekedési ütemét meghaladó mértékben növeli Magyarország irányuló exportjait energiából és energiaforrásokból.

— A tervjavaslat szerint a nemzeti jövedelem öt év alatt 30—32, az ipari termelés 33—35, az építési-szerelési tevé-

kenység 30—33, a mezőgazdasági termelés pedig 16—18 százalékkal növekszik.

A tervezett fejlődés üteme ugyan némileg lassúbb, mint amit az előző öt évben elértünk, de lényegében megfelel a IV. ötéves terv előirányzatainak. Hosszabb időszakot vizsgálva közel áll az eddig elért átlagos növekedéshez. Mivel az V. ötéves terv időszakában sok tekintetben a korábbiaknál nehezebb feltételekkel kell számolnunk, a növekedés tervezett üteme, az adott körülmények között és nemzetközi összehasonlításban is megfelelően dinamikus.

A népgazdaság egyensúlyának javítása

Az egyensúly javításának egyik szükségszerű feltétele, hogy az V. ötéves terv időszakában a belföldi felhasználás növekedése a nemzeti jövedelem növekedésénél lassúbb ütemű legyen. Ennek megfelelően a nemzeti jövedelem 30—32 százalékos, s már említett növekedésével szemben a belföldi felhasználás 23—25 százalékos növekedését tervezhetjük. A növekedésnek ez az aránya ugyanakkor azt is lehetővé teszi, hogy a fejlesztés anyagi alapjai bővüljenek. Így módon folytathatjuk tehát megkezdett fejlesztési programjainkat, sőt újakat is elkezdhetünk; kielégítő, bár a korábbinál szerényebb mértékben növelhetjük az életszínvonalat, és emellett a nemzeti jövedelem növekmények nem kis hányadát az egyensúly javítása érdekében használhatjuk fel.

A gazdasági egyensúly javítása az államháztartás pénzügyi helyzetének erősítését is szükségessé teszi. Ezért a társadalmi tiszta jövedelemnek az eddiginél nagyobb hányadát kívánjuk az államháztartás részére elvonni.

— Már nincs lehetőség nagyszámú új munkaerő bevonására a termelésbe és új munkahelyek tömeges létesítésére. Ebből következik, hogy a változatlan vagy csökkenő, esetleg alig növekvő létszám az iparban, a mezőgazdaságban és az építőiparban sürgetővé teszi a munkaerővel va-

ló ésszerűbb gazdálkodást és a további gépésítést.

Huszár István a továbbiakban arról beszélt, hogy nálunk még ma is számottevő a munkaerő-kiesés, sokszor rosszul használjuk ki a munkaerő-állapotot, nem mindenütt megfelelő az üzem- és munkaszervezés, sok helyen nem kielégítő a munkafegyelem.

— Meglehető lehetőségeink nagyobb kihasználását jelentené, ha a beruházások megvalósítási idejét le tudnánk rövidíteni. A beruházások átlagos megvalósítási ideje 1965—1966 óta növekedett. Ez nem törvényszerű! Figyelemre méltó az is, hogy a nagyjából hasonló célú és nagyságú beruházások megvalósítási ideje között nagy különbségek vannak. Ez is arra utal, hogy a beruházások szervezete sok helyen nem kielégítő.

Nagy tartalékaink vannak a termelés minőségének és gazdaságosságának a javításában, műszaki színvonalának gyorsabb ütemű emelésében. Ezeket a lehetőségeket figyelembe véve azzal számolunk, hogy a munka termelékenységét öt év alatt 32—34 százalékkal, azaz évente átlagosan 6 százalékkal kell növelni. Ez igen nagy feladat.

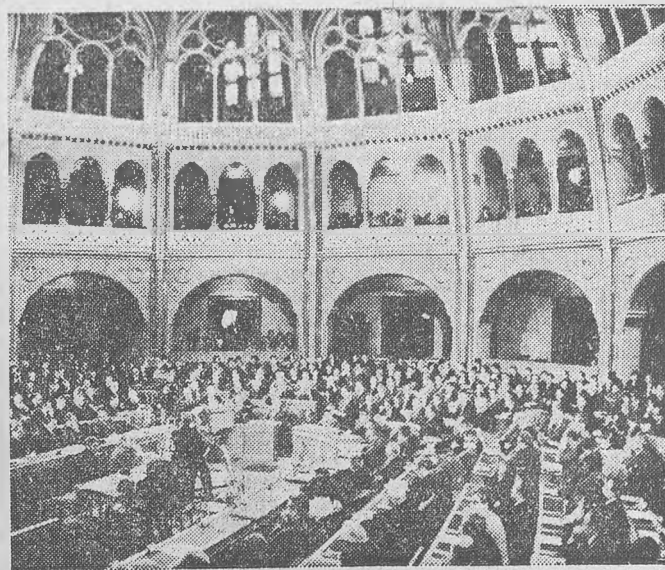
A rendelkezésre álló eszközök értelmebb, jobb felhasználását jelentősen szolgálhatja és a gyorsabb fejlődés lehetőségét biztosíthatja az ésszerű és takarékos anyag- és energiagazdálkodás is.

Iparfejlesztés a minőség jegyében

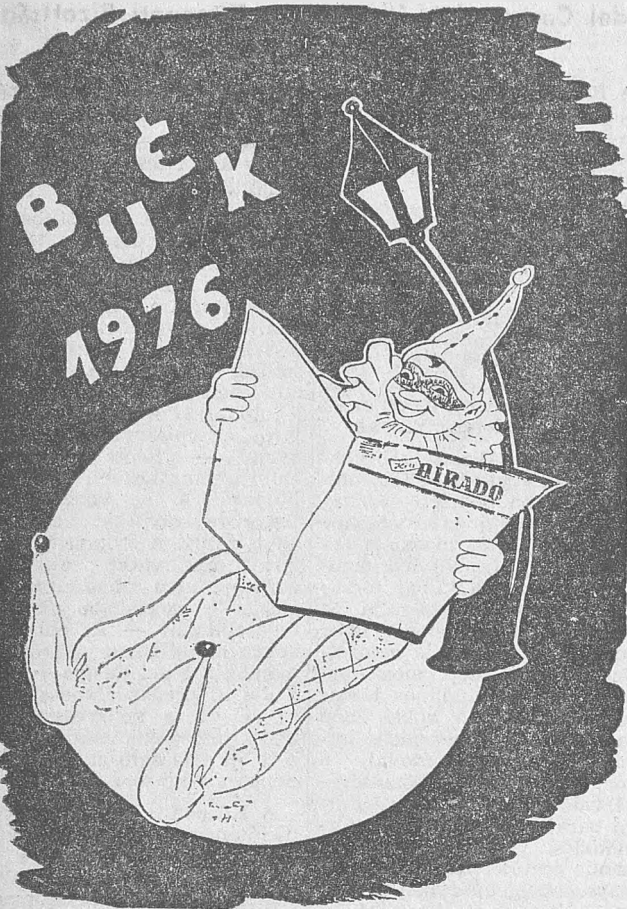
Huszár István ezután részletesen ismertette az V. ötéves tervjavaslatot. — Az ipar termelését átlagosan évi 6 százalékkal kívánjuk növelni — mondotta —, mégpedig úgy, hogy a nemzeti jövedelemhez való hozzájárulása ennél valamivel gyorsabban, évi 7 százalékkal növekedjék. Az ipar fejlődését öt év alatt összesen 340—350 milliárd forint be-

ruházással segítjük elő. Tovább folytatjuk a termelési szerkezet korszerűsítésében fontos szerepet játszó központi fejlesztési programok megvalósítását. A villamosenergia-ipar termelése a következő öt évben erőteljes ütemben, éventént csaknem 7 százalékkal nő majd. Továbbra is — bár az eddiginél lassabban —

(Folytatás a 4. oldalon)

Partner szilveszterre

A játék vége

Talán soha meg sem fordult Ferkó Erzsébet fejében, hogy börtönbe kerülhet. Miért is gondolt volna rá? Szülei és testvéreivel lakott a gyár szolgálati lakásában, ugyanott, a téglagyárban dolgozott ő is. Jól kerest, szépen öltözködött, volt egy komoly udvarlója, akivel úgy tervezték, hogy összeházasodnak. Sokat szórakozott, és élte a mai fiatalok gondtalan életét. A baj azonban akkor jön, amikor legkevésbé számítanak rá.

— Nagyon rosszul esett nekem, hogy éppen ő gyűnsít meg, amikor igazán tudhatta, nincs oka rá. Persze, nekem sem kellett volna így reagálni... Olyan hirtelen jött az egész... Ha nem cukkol annyira, talán be sem következnek...

— Komolyabb baj is lehetett volna.

— Szerencsére csak könnyű sérülést okoztam. Most már nem tudom visszacsínálni...
— A fiatalember hogyan reagált, tartják a kapcsolatot?

— Itt van ő is Tökölön.

— Hogyhogy?

— Két hónappal később bekerült... Összeesett az unokatestvérével, és hasonlóképpen végződött a dolog.

— Megvárják egymást?

— Én tizenegy hónapot hagyok neki. Ő ugyanis három évet kapott. A magam részéről várok rá. Hogy aztán ő is akarja-e ezt, az még kiderül.

— Kérhet házi beszélőt.

— Most lett volna, de közben fegyelmet kaptam.

— Miért kapta?

— Hanyag munkavégzésért.

— A fegyelmivel nemcsak a házi beszélőt, de a kedvezményét is kockáztatja.

— Nem akartam rosszul dolgozni, figyelmetlen voltam. ez tény. A dobozüzemben vagyok, s a kész áruba selejt került. Csak úgy történhetett, hogy nagyon elgondolkodtam. Aon, hogyan alakul majd az életem, mi lesz a kettőnk sorsa... Kilenc hónapja nem láttam az élettársamat... Mit gondol egyáltalán rólam...? Én a történetek ellenére mellette maradok... Borzasztó ez a bizonytalanság...

— Hat hónap alatt avul el a fegyelmije.

— Nehéz lesz addig.

— A szülei vel tartja a kapcsolatot?

— Anyám itt van minden beszélő. Pedig neki is van éppen elég baja. Amióta bent vagyok, meghalt a nevelőapám. Anyu ott maradt egy háromhónapos kisbabával, aki súlyos beteg. Még jó, hogy van két testvérem, egy tizenéves és egy tizenhat éves, ők anyámmal vannak. Ebben a nehéz helyzetben nekem is ott lenne a helyem.

— Magán múlik, hogy megkapja a kedvezményt, s akkor a jövő nyáron már otthon lehet.

— Addigra biztos meglesz az új lakás. A gyárban lakunk, egy szolgálati lakásban, s a tanácsból értesítettek, hogy kiutalnak nekünk egy háromszobásat, mert már régóta bent volt a kérelmünk. Úgy terveztük, ha összeházasodunk, átmenetileg miénk lesz az egyik szoba.

— A munkahelyére visszamegy majd?

— Nem ott követtem el a bűncselekményt... Örömmel visszavesznek, mert jól dolgoztam. Volt, amikor megkerestem a négyezer forintot is. Szezonban, persze. Az is bánt, hogy anyámon nem tudok segíteni, amikor gyermekgondozási segélyen van. Nagy kiesés, hogy itt vagyok. főként anyagilag.

Megértjük Ferkó Erzsébet gondjait, de hát a szabadságvesztés mindenkinek büntetés. S azt ő sem tagadja, hogy bűncselekményt követett el, tehát megérdemelten kapta. Az, hogy megbánta, s belátja, milyen veszélyekkel járhat, ha az ember nem gondolja meg előre, mit és hogyan cselekszik, bizonyítja: a büntetés eléri célját. A „játék” is végződik rosszul, mint az eset tanúsítja. S ha a börtönben töltött idő kihat a fiatal lány életére, reméljük, annyiban, hogy bizonyos helyzetekben nem enged hirtelen felindulásának, hanem a józan ész szavára hallgat.

S. I.

Kétségtelen, a hármás építészvezetőségen bizonyos értelemben Kispajtás volt a leg-híresebb ember. Híre a munkahelyen is túlterjedt. Nemrég egy újságíró kopogtatott a vállalat személyzeti osztályának ajtáján, azzal a kéréssel, hogy egy olyan emberrel szeretne beszélni, akit mostanában a többiek elfogadnak, megbízható munkatársnak tartanak, noha két-három éve még kilógott közülük.

— Beszéljen Kispajtással — javasolta az előadó — ő a maga embere.

— Hogy hívják? — lapozta fel jegyzetfüzetét az újságíró.

— Úgy értem, mi a valódi neve?

— Hm! Hirtelen nem jut eszembe. Keresse csak Kispajtást, mindenki így ismeri.

— Tudja, hogy két éve szabadultam a börtönből? — kérdezte Kispajtás az újságírótól.

— Nem. Nem mondták a központban.

— Hát ezt tudnia kell, ha írni akar rólam. Sőt szerintem úgy lesz jó a riport, ha ezt veszi középpontnak, vagy hogy hívják maguk az ilyesmit... Szóval, az én filozófiám az, hogy legfontosabb maga az élet. Persze, nem a pusztán vegetálásra gondolok, ami evés, ivás, meg alvás, hanem arra az életre, amelyet csupa nagybetűvel írhat le az ember. Amikor mindig a pillanatnyi kedvem szerint cselekszem, megvan hozzá a jogom.

— Csakhogy ez nem lehetséges — mondott ellent az újságíró. — Ha például most egy kiadás alvásra támadna kedve, nem tehetné meg, hogy bevonul a szállásra.

— Világos. Az ilyesimből lesz a kompromisszum. Vagyis arról van szó, hogy bizonyos mértékig kompromisszumot kell kötnünk a környezetünkkel. Erre a börtönben jöttem rá, a másfél év alatt. Régebben azért utáltak az emberek, mert ha éppen délelőtt akartam aludni, hát végignyúltam a cementraktárban a zsákokon. Persze, levonták a fizetésemből, de nem érdekelt. Így hozta a kedvem, így láttam jónak. Aztán meg úgy, hogy azokból a cementtel teli zsákokból néhányat kölcsönvegyek. Sajnos észrevették, hogy furcsa módon gyorsabban fogy a cement, s adtak egy kuttyát az éjjeliőrnek. Tiszta sor: rendőrség, bíróság, börtön. Ott aztán nem sokat törődtek az én filozófiámmal.

— Hogy érti ezt?

— Mondjuk, nem volt kedvem reggel felkelti; azt hiszi, kíváncsiak voltak rá. Ott nem azt mondják, mint édesanyám hogy hétfő, hasadra sűt a nap, hanem ébresztő. Szóval, bent mindent szabályoznak, minden egyöntetű, az ilyesmi nem nekem való.

— Tehát nem szabad bekerülni.

— Ehhez kell a kinti életben a kompromisszum. Munkaidőben dolgozom, teszem, amit mondanak. Megkapom érte a pénzem, szabad időmben viszont nincs az az isten, aki nekem parancsolhatna. Ha álmos vagyok, alszom. Ha haverokkal akarok trécselni, átmegegyek a klubszobába. Ha táncolni van kedvem, felhívok valakit a lányok közül. Mondom én mindenkinek: Kispajtások, úgy szép az élet, ha mindenki azt teszi, amit szeret. Ha nem vesz koloncot az ember a nyakába. Nem igaz!?

Az újságíró, hogy teljes képet kapjon, másokkal is beszélgetett Kispajtásról.

A brigádvezető hümmögött egy sort, mielőtt azt mondta: — Nézze, a munkáját jól elvégzi. Hogy miképpen él szabad idejében, ahhoz nekem semmi közöm.

Bercit azért kérdezte az újságíró, mert a többiek általában őt tartották Kispajtás legjobb barátjának.

— Hát, lehet, hogy így van — mondta Berci bizonytalanul —, de egyre ritkábban megyünk együtt valahova. Az az igazság, hogy Kispajtás csak magával törődik. Ha hi-

vott, mindig mentem. Néha csak a barátság kedvéért, mert előfordult, hogy mást szerettem volna csinálni. Viszont ha én ajánlanék valami programot, gyakran meg se hallgat.

— Például...?

— Vagy két hónapja megismerkedtem Icával, azóta is együtt járunk. Van egy barát-nője, gondoltam, szervezek valamit négyesben. A nők ráálltak, hogy szombaton találkozzunk, elmegyünk moziba, aztán meg táncolni. Újságolom a dolgot Kispajtásnak, azt mondja, majd meglátjuk. Aztán szombaton inkább lement a klubba tévét nézni, meg biliárdozni. Azt hazudtam Ica barát-nőjének, hogy Kispajtás megbetegedett. Úgy láttam, nem nagyon hiszi. Kínos volt. Szóval, az ilyen barátságból nem kérek. S amikor a múltkor Kispajtás azzal jött, hogy megszervezhetném azt a találkozást még egyszer, elég ingerülten vágtam vissza, most nincs kedvem hozzá. Felhúzza az orrát. Nem érdekel.

Kispajtás attól, hogy riportot készítették vele, ami meg fog jelenni az újságban, még önhittebb lett, ha ez egyáltalán lehetséges.

— Kispajtások, nekem dumáltak, akiből százezer példányt nyomnak ki. — Széles terpeszben állt, keze a zsebében. — Majd meglátjátok, hogy a rólam szóló cikk kötelező olvasmány lesz az iskolákban. Majd meglátjátok! — S amikor a többiek biliárdozni hívták, mutatójával megdörzsölte a homlokát, mintha gondolkodna valamin. — Aligha hiszem, hogy ráérek. Ma inkább egy randevúhoz volna kedvem. Így is van. Felhívok valakit. Közel a szilveszter, gondoskodnom kell partnerről.

Marinak tárcsázott először. Régen nem látták egymást, több hónapja nem találkoztak, ennek ellenére Kispajtás biztos a sikerben. Úgy emlékezett, a búcsúnál a nő eléggé ráéressen húzta ki a kezét az övéből, s előbb egy picit bátorítón meg is szorította.

— Jó estét, Stollár Mariával szeretnék beszélni.

Valószínű, hogy a munkásszálló gondnoka vette fel a kagylót, mert egy mély férfihang nagyot üvöltött: — Mariskaaaa! — majd visszaszólt: — Egy kis türelmet kérek.

— Szevasz, Péter. Ne haragudj, hogy megvárattalak, de épp fésülködtem. Mi van?

Kispajtás lelkét mélyen felsértették ezek a szavak.

— Jóska vagyok, Sós József. — Bocsánat. Arra gondoltam... Tessék, Stollár Mária.

— Nem emlékszik rám?... — Ne haragudjon, most így, hirtelen...

— Na, akkor mindegy — csapta le bosszankodva a kagylót Kispajtás.

Elment valahogy a kedve az egész estétől. Nem akarta ugyan magának sem bevallani, de a hiúsága sérelmet szenvedett. Még nem fordult elő, hogy egy másik férfi miatt nem jött el vele valaki. Büszke is volt a sikereire, amit egy kicsit irigyeltek is a többiek.

Megkeseredett a nyál a szájában. Hívta a következő számot. Remegő hang hallózott a vonal túlsó végén.

— Kezít csókolom! Sós József vagyok. A Juci otthon van?

— Nincs. Délutános, most dolgozik. Valami üzenetet... — Igen, legyen szíves. Holnap délelőtt felhívom.

Visszament a munkásszállóra.

— Tiszta pech, kispajtások! — húzta el a száját a biliárdozók kíváncsi tekintetére. — Az egyik nő dolgozik, a másikat nem engedi az anyukája, a harmadikat meg elesztette a vágy utánam, s ettől lázasan fekszik. No, nem baj. Beszállok egy buliba.

— Megvan a két csapat. Fogadásra játszunk.

— Ugyan, ne vicceljete! Szerzek még egy partnert.

— Mondom, hogy nem lehet. Négyen-négyen vagyunk, és már megy a parti. A felénél tartunk.

Kispajtás vett egy üveg sört

a pultnál, aztán, nehogy észrevegyék, hogy megsértődött, a játékot figyelve elszopogatta. Persze, most már akkor se szállt volna be, ha hívják. El is oldalgott, ahogy elfogyott a sör.

Szobatársra, Berci, az ágyon feküdt, egy könyvet lapozgatta.

— Áthívok valakit, kártyazunk egyet! — javasolta Kispajtás, s már indult is.

— Kettőt.

— Mit?

— Mondom, kettőt hívj, ha ultizni akarsz, mert én nem kártyázom. Olvasok. — Berci fel se nézett a könyvből, s így nem láthatta Kispajtás nevésegesen meghökkenett képét. Időbe telt, míg kinyögte:

— Hát, ha nem, hát nem. Akkor szunyálók egyet.

Csapkodva ágyazott, s tetetett jókedvvel mosakodott. Bár egyáltalán nem volt álmos, a fal felé fordulva a fejére húzta a takarót.

— Le vagytok ejtve — morgogta magában, majd behunyott szemmel Jucira gondolt, meg a vele eltöltendő szilveszterre.

Másnap az ebédszünetben ment be az irodába.

— Telefonálj csak nyugodtan — mondta az építészvezető — de előbb szurkold le a forintot abba a dobozba.

A vonal másik végén ismét az a remegő hang jelentkezett.

— Juci már nincs itthon. Elment egy barát-nőjével moziba, onnan meg egyenesen dolgozni.

— Nem üzent semmit?

— Nem.

— Hát, akkor a viszontlátásra.

A bosszúságot le lehetett olvasni Kispajtás arcáról. Pofacsontján megnyúlt a bőr, ettől fülei előrehúzódtak, ajkait összehúzórtva csücsörített, mint aki nem ér fel ésszel valamit.

— Nem sikerült? — Az építészvezető a közömbös szemlélő tárgyilagos hangján kíváncsiskodott.

— Mi köze hozzá?! Törődjön a maga dolgával!

Kispajtás úgy vágta be maga után az ajtót, mintha az lenne az oka mindennek.

— Hé, Kispajtás, mi ez a modortalanság!? — kiáltott utána az építészvezető, de maga se várt választ. — Úgy lát-szik — tette hozzá — kidobta a nője. Eh, majd kibékülnek.

Kispajtás este tíz órakor a textilgyár kapuja elé állt, hogy megvárja Jucit. Többen ácsorogtak ott férfiak, felgyűrt gallérral, toporogva a decemberi hidegben. Kispajtás pár perc múlva már úgy érezte, szilánkok vannak az orrán. Hogy egy kicsit felmelegedjen, rágyújtott.

Félig se szívta a cigarettáját, amikor feltűnt Juci. Kispajtás a válláig omló szőke hajáról már messziről felismerte.

Juci integetett, s ettől a férfin elégedettség lett úrrá. Rendben vannak a dolgok — gondolta. — Csak azért nem üzent, mert így akarta megfricskázni az orromat, amiért legalább egy hónapja nem jelentkeztem. Kispajtás elégedetten várt. Nem lépet közelebb a gyárkapuhoz, jöjjön a nő hozzá. Különbözik még tud'isten, mint hinne.

Juci szinte futtában mutatta fel a gyári igazolványát a portárnak, s már bele is karolt egy magas, kemény állú, halványkockás télikabátot viselő férfiba.

— Sokat vártál? — hallotta Kispajtás.

— Á, dehogyan — mondta a férfi —, éppencsak pár percet.

Juci észre se vette a földbe gyökerezetten álló Kispajtást, úgy ment el mellette.

Kispajtás kutyául érezte magát. Mintha arcul csapták volna. Nézett Juciék után, míg el nem nyelte alakjukat a félhomály az alig megvilágított utcácskában.

— Jó estét, kisasszony! — Kispajtást magát is meglepte, hogy megszólított egy nő. Gyakran folymadott a próbálkozásnak ehhez a formájához, de soha nem este tizkor, egy gyárkapuban állva, és főleg nem előzetes elhatározás nélkül. Hiszen még meg se nézte a nőt. — Mit szólna hozzá, ha hazakisérném?

A nő előbb csodálkozva szemlélte ezt a szemtelenséget, majd határozottan bosszús lett.

HULIGÁNOK

Kopogtattak az ajtón. Fialtal nő lépett be, félenken, mint aki még itt, a százados előszobájában sem tudja eldönteni, maradjon-e, vagy fusson.

— Jónapot kívánok! Feljelentést szeretnék tenni.

— Az elvtársnő meghallgatja, s felveszi a jegyzőkönyvet.

Amíg a százados szobájában folyt a tanácskozás, a fiatal nő előadta panaszát. Meghallgatására az őrmesternő behívta Toroczko hadnagyot.

— Pénztárosnő voltam, itt a közelben, az önkiszolgáló körzetben. Egyik este a boltból eljövöt két fiatalember csatlakozott hozzám. Kedvesek voltak. Elkísértek hazáig. Másnap, harmadnap szintén. A kiserdön át kellett hazamen-nem; vagy ha sötét volt már, és nem szívesen mentem arra, akkor a környéken, a házak mellett. Velük azonban bátran bementem az erdőligetbe, amelyet ők maguk között csak „bungi”-nak neveztek. Egyik este leültem velük a padra. Egyikük zsebéből előkerült egy üveg finom konyak, másikkal egy üveg cseresznyét húzott elő, hogy igyunk. Szabadkozom is, nem is, tudom, hiba volt, de így volt — szóval megittam, amivel kifáradtam. Azt hiszem, nagyrészt én ittam meg a cseresznyét. Sok volt az nekem, nagyon sok!

Mikor már kezdett oszlani agyamról a kód, ráeszméltem, hogy közben mi történt. Nem is tudom, hányan lehetnek, de nem ketten, az bizonyos. Ho-

mályosan emlékeztem, hogy a pad köré mind többen gyűltek, és felváltva jöttek velem a bokorhoz. Majd egész egyszerűen — lehet, hogy nem hihető, mégis így volt — ott-hagytak a kiserdő közepén, éjszaka, egyedül. Ittasan és hangoskodva elvonultak. Rettenetesen szégyelltem magam, ilyen még sose fordult elő velem. Mit mondok otthon? Nem is tudom, mit magyaráztam össze-vissza, valahogy átestem a hazatérésen: anyám sírt, apám fenyegetőzött.

Másnap zúgó fejjel ültem a kasszában, amikor ismerőseim közül azok, akik párszor már elkísértek, egyszerre csak megjelentek a boltban. A bevásárló kosarukban egy-egy üveg drága konyak volt. A boltban alig lézengett vevő. „Itt egy tizes — mondta az egyik —, ezt leblokkolod, semmi feltűnés, zárás után majd várunk, te is iszol belőle.” Hirtelen nem tudtam, mit tegegyek, szóljak-e az üzletvezetőnek, vagy majd máskor, most essünk túl minél előbb a kínos szituáción, egy hamis blokkolás... Elképzelttem, hogy randalírozni kezdenek, ha ellenkezem, lebökök a kollegák előtt, gyenge voltam a cselekvéshez. Körülbelül négy-száz forint értékét vittek el egy tizesért. Mikor eltűntek, utána blokkoltam a különböző-zet, és saját pénzből pótoltam a hiányt, hogy fel ne tűnjön a dolog. Tudtam, én vagyok az oka, nekem kell viselnem a következményeket. Jó, beadtam a pénzt a kass-

HÍREK

A magához valókkal szórakozzon, maga diszno!
A következő kiválasztott vedvesebben kezdte a társalgást.

Hányas a bicepsz?
Hogyan, mim hányas?
Kispajtás valóban nem értette a kérdést.

Hány centiméter átmérője a karizma?
Tudniillik az a férfi, ott, látja, rám vár. Kilencven kilós és súlyemelő.

Kispajtás arrébb farolt, majd kíváncsiságból a nő után lesett.
Meglepetéssel látta, hogy egyedül siet a villamos-megálló felé, az a hatalmas természetű férfi pedig, akire rámutattott, továbbra is vár valaki mást.

Jó trükk volt - vigyorgott.
Majd elhittem.
És meg is ijedt, mi?
Szó sincs róla, csak nem kezdek olyasvalakivel, aki siet egy másikhoz.

De én sietek, mégpedig a vőlegényemhez.
Hohó! Ezt mindenki mondhatja.
Kispajtás kezdte jobban érezni magát.

gömbülve sietett át a szemközti oldalra. Szerencséjére azonnal jött a villamos.
A kacsajátor csipését azonban belül még sokáig érezte.

Kispajtás legszívesebben a falba verte volna a fejét.
Szitkozódva korholta magát, meg az egész életet, a nőt, úgy ahogy vannak.

Még ez sem - morogta maga elé, aztán legyintett.
Amilyen peches vagyok, meg sem jelenik.

Csikorogva döcögött a villamos a macskakövek közé szorított síneken.
Alig lézengett a kocsin néhány ember.

Az éjszaka is kivilágított kirakatokban lómpácskák, ajándéktárgyak, szilveszteri malacutánzatok csábították a késői járókelőket.

KIS TÖRTÉNETEK
Híres emberekről

Negyvenhat tavaszán Keresztúry Dezső író, vallás-és közoktatásügyi miniszter hét végi tanácskozársra hívta meg Balaton-menti párt-riádjába: Badacsonylábi-hegyre a parasztpárt több vezetőjét.

Szegedy Róza barokk udvarháza - ma a Badacsonyi Irodalmi Múzeum otthona - akkor még magánlakás volt.
Meglehetősen elhanyagoltnak és elhagyatott-nak látszott, jó darabig senki sem zavarta a terefe-ről társaságot.

Bocsánat, asszonyom - kezdte udvarias főhajással - badacsonyi kirándulásról jöttünk, ide rendeltük a kocsikat, azokat várjuk.
Egyébként én Keresztúry Dezső vagyok, ez itt - mutatva be sorra felemelkedő barátait - ez Illyés Gyula, a költő, ez Tamási Áron, a regényíró, ez...

Lakodalm van a mi uccánkba
Cselgáncs és kanásztánc

Bent a nagyteremben javában állt a lakodalm.
Fülsike-titően szólt a rezesbando.
A vendégek ki-kijöttek a levegő-re szellőződni.

Valaki melléje lépett, s megkérdezte:
- Mondd, Sanyi: tudsz te cselgáncsozni?
- Nem tudok, Feri sógor...

Mielőtt Sanyi bármit szólhatott, vagy tehetett volna, lent hempergett az utca porában.
Feri hahotázott, Sándor szomorúan feltápáskodott, sörögette ruhájáról a port.

Ne bánts, bátyám! Ismerem én őt.
Azért csinálta, hogy szórakoztasson.
Voltam én már vele máskor is lakodalmomban.

Kanásztáncot! - süvített-e át a sokszínű zajt a hangja.
A zenekar rázendített a friss, pattogásra.
Feri vele mondta az első taktust, majd kiszaladt botért.

Megismerni a kanászt fűre járásáról, tűzött-fűzött bocskoráról, tarisznyaszíjáról.
Hej-j-j!... - A fejéhez kapott, a kalapját kereste, de az nem volt.

Rövid időre sikerült is lelket vernie a társaságba.
Mindenkivel vele dalolt, meg is tapsolták.
Berez Sanyi megje-gyezte:

Mondtam, hogy Feri sógor szeret szórakoztatni.
Te miért nem járod?
- Nekem mára elég volt, Anti bátyám.

Evelő búzát nemesítettek ki a szovjet mezőgazdászok.
Az új fajtát a szakemberek a közönséges búza és a tarackbúza keresztezéséből nyerték.

Megnyitották a Velencei-tó egyik "vízkamrájának", a pátkai tározótónak zsilipjeit; négy milliárd köbméter vizet engednek a Császár-patakot át a Velencei-tóba.

A Szovjetunió a legnagyobb vásárlópartnere a mártfői Tisza Cipőgyárnak.
Szovjet exportra a múlt évi egymillió 182 ezer pár cipő helyett az idén már egymillió 625 ezer pár cipőt küldtek.

Húsos derelye előállítását kezdik meg a jövő év első negyedében, a Zala megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalatnál, a Szovjetunióban vásárolt gépeken és technológiá alapján.

szába, semmi baj. A magam kára.
Zárás után a hátsó kijáraton akartam elmenni, de a srácok így is észrevettek, megírták várak.

Megint itattak. Nem tudtam ellenállni, mert nagyon szeretem a töményt, apámtól már iskolás koromban is kaptam ezért jó pár pofont...

Beteget jelentettem, hogy ne kelljen bemennem a boltba, és ne kelljen a fiúkkal megint találkozni, hamisan blokkolni.

Sírva fakadt, retiküljéből egy borítékot vett elő, abból egy pontos számítást tartalmazó cédulát és a fillére kiszámolt pénzt, amellyel megkérősitotta a boltot.

fiúk közül. Nem voltam hajlandó velük tartani, mire az egyik hatalmas, nagy tenyerű, erős férfi - a többiek úgy hívták, hogy Bika, és akkora is volt, esküszöm - nekem esett, megpofozott, megvert, belém is rugdosott, aztán otthagytak azzal, hogy gondolkozzam.

Két nap múlva reggel már vártak a kapu előtt. Vissza akartam menekülni a lakásunkba, de mit mondog a szüleimnek? Kiderül az egész. Azt se kívántam, amit akkor aputól kapok, nem kevesebbet és nem finomabban, mint Biká-tól.

Beteget jelentettem, hogy ne kelljen bemennem a boltba, és ne kelljen a fiúkkal megint találkozni, hamisan blokkolni. De hát csak öt napi betegszabadságot adott a körzeti orvos, és amikor újra bementem, remélve, hogy a fiúk addigra már elmaradtak, hiszen azelőtt sem jártak oda, a főnök közölte, hogy áthelyeztek egy másik üzletbe.

Odabent már egy órája tartott Kovács százados és négy munkatársának a megbeszélése.
A zokogás neszére talán, de nyílt az ajtó, s kitekintett a százados:

Kezet nyújtott Toroczko hadnagynak. Az felelt a lány helyett:

— Megint Bika és társai... a kiserdőből...
Kovács százados szeme megvillant:
— Igen? Mindent vegyenek jegyzőkönyvbe, a pontos címet is, és ha lehetséges, minél részletesebb személyleírásokat és helyszín-megjelöléseket kérek.

— Ügy? — meredt rá Kovács százados, mialatt az őrmesternő tálcára helyezte, és bevitte a tanácskozóknak a kávé.
— Akkor a jegyzőkönyv aláírása után még ne menjen el! Várjon, és megbeszéljük, miben segíthetünk.

— Ott van az elvtársak előtt az eddigi bejelentésekről szóló másolatok gyűjteménye.
Tessék alaposan át tanulmányozni! Ha már kerületünk is magáénak mondhat egy veszélyes huligánbandát, akkor lássunk munkához.

Sivatagi tünődés

Rajzunk szövegét lásd a vízzs. 6., a függ. 1. és 49. sz. sorokban!
Vízszintes: 1. Költő a XVIII. században (László). 6. Az első sor (zárt betűk: E, E, D, B). 14. Arucikkék kiállítás helye. 15. Kietlen pusztaság. 16. Egymást követő betűk. 17. Bútorok megővására használatos textilkészítmény. 18. Fordított kettős betű. 19. Az oxigén és a lantan vegyjele. 21. Kérdő névmás többese. 22. Elborít, takar. 23. DSS. 24. Köret. 26. Francia város az ország északkeleti részén. 28. Hon. 29. Apró kenyértörmelék. 31. Áruház alkalmazottak. 33. Rúgja... = táncol. 35. Leánynev. 36. Ez a lap nem kerül pénzbe. 38. Amit kevés gyerek nem követ el. 40. Asszonyneve. 41. Fonásra való régi háziipari eszköz. 44. Azonos mássalhangzó. 45. Prospeo szójgája. 46. A vihar című Shakespeare-színműben. 47. Irányítva, utbaigazítja. 49. Színes, a Nemzeti Színház tagja volt (Géza, 1892-1949). 50. Női név. 52. Pecsét, névelővel. 53. Est betű. 55. Fél gallér. 56. Fordított rag. 57. Pékáruban található! 59. Réti. 61. Förgő mozgást végző géprész. 62. Vonzó báj. 63. Az alumínium vegyjele. 64. Szere-

15x15 crossword puzzle grid with numbers 1-69 indicating starting positions for words.

65. Szín. 68. Rokon.
Függőleges: 1. A második sor (zárt betűk: I, N, D, A, Z). 2. Számnév. 3. Az argon vegyjele. 4. Fordítva: erdei állat. 5. Talajművelő eszközök. 6. Háborúban győztes követelése lehet a legyőzöttől. 7. Marx Károly műve. 8. Zömök, tömszl. 9. Egy focicsapat tagjainak száma. 10. Idény. 11. Francia filmszínész (Marie-José). 12. Fordított kettős betű. 13. Futó állatok megfogására használt pányva. 20. Szép Ernő színdarabja. 23. Csecsemőgondozó. 25. Rádióbemondó, idegen eredetű szóval. 27. Szolmi-zációs skála hang. 28. Körülvesz. 30. Efelészítő. 32. Házilát. 34. Egymást előző betűk 35. Bányréve részlete! 37. Távirati tö. 39. Pusztít. 40. Operaház tagja volt (Dávid, 1842-1905). 42. A közlekedés rendjének szabályzata. 43. Eppen hűve. 45. Gárdonyi Géza színműve. 46. Figyelmeztetés. 48. Egyik nagyüzemünk. 49. A harmadik sor (zárt betűk: N, M). 51. Idegen Alajos. 52. Valahonnan lentről. 54. Ilyen hatakom is van. 58. Valaminek aroncszerző pereme. 60. ÜFV. 62. A kalcium és az oxigén vegyjele. 65. Azonos betűk. 67. Levéltávirat. 69. Számnév.

Az V. ötéves terv javaslatát tárgyalta az országgyűlés

(Folytatás az 1. oldalról)

folytatjuk az energiaszerkezet korszerűsítését. 1980-ra az energiafelhasználásban a szénhidrogének arányát az 1975. évi 57 százalékról 65-66 százalékra növeljük. Ez azt is jelenti, hogy az energiaforrásokban az import aránya az idei 45 százalékról 1980-ra 56-58 százalékra növekszik. Szénhidrogén-szükségletünk kielégítésében továbbra is döntő szerepe lesz a Szovjetunióknak.

Az energiatermelésben és mindenekelőtt a felhasználásban tovább nő a földgáz szerepe. 1980-ra már mintegy 10 milliárd köbméter földgáz felhasználásával számolunk. Ezért a hazai termelést legalább 6 milliárd köbméterre kell növelni. A szovjet földgázbehozatal növelése céljából részt veszünk az orenburgi gázvezeték építésében.

1980-ban a népgazdaság vilamosenergia-igénye mintegy 35 milliárd kWó lesz, az idei 25 milliárd kWó-val szemben. A növekvő import mellett tehát az erőművi kapacitások mintegy 1500 MW-os bővítésére is szükség van. Az energetikai kapacitások erőteljes fejlesztése következtében az energetikai beruházások aránya az ipar összes beruházásaiban az ez évi 30-32 százalékról mintegy 38-40 százalékra növekszik.

A többi ágazat közül a termelés a leggyorsabban a vegyiparban nő, évenként több mint 9 százalékkal. Ezen belül a petrokémia fejlődik a legdinamikusabban. Számottevően növeljük a korszerű műtrágyák, növényvédők, szerek, állatgyógyászati és takarmánykiegészítő szerek gyártását. Tovább folytatjuk a gyógyszeripar fejlesztését.

A strukturális változtatásokat segíti, hogy a vas- és acélgépgyártásban — korszerűbb, értékesebb termékek gyártása végett — elsősorban az ötvözt és nemesacélgépgyártmányok,

acéllemezek, betonacélok, valamint kohászati másodtermékek gyártását növeljük.

Nagy figyelmet fordítunk a gépiparra, mert a gyártmány-szerkezet átalakításában és korszerűsítésében kétségtelenül ennek az iparágaknak van a legnagyobb lehetőségei. A gépipar fejlesztésében a legfontosabb feladat a gyártmány-szerkezet folyamatos átalakítása, és a gazdaságatlan termelés eddiginél gyorsabb ütemű korlátozása.

A könnyűiparban folytatjuk a ruházati ipar rekonstrukcióját. A terv korszerű, jó minőségű és könnyen kezelhető ruházati termékek fokozott gyártását irányozza elő.

Az élelmiszeriparban a lakosság ellátásának javítása, a gazdaságos kivitel növelése és ezzel összefüggésben a mezőgazdasági termékek minőségileg magasabb szintű feldolgozása és tárolása a feladat. A bel- és a külföldi értékesítés növelése megköveteli a csomagolás és szállítás javítását. A legjobban a hús-, a hűtő- és a növényolajipar fejlődik.

Az ipar termelésében a tervidőszak során fontos változások következnek be. Ezek lényege az, hogy a termelés mennyiségi növelése mellett — a kereslethez való alkalmazkodás javítása érdekében — előtérbe kerülnek a minőségi tényezők. És mivel a belföldi felhasználás viszonylag mérséklődik, a szocialista országokba irányuló kivitel pedig a kölcsönösen egyeztetett szállítási terelőirányzatok lényegében egyértelműen és kötelezően meghatározottak, a vállalatok gyorsabb fejlődési lehetőségei az eddiginél nagyobb mértékben fűgnek attól, hogy milyen ütemben képesek a tőkés piacokon is keresett árut termelni.

A drágább importot nem csupán több, hanem elsősorban értékesebb termékek kivitelével kell ellensúlyozni. Ez a már oly sokat hangoztatott exportképesség javításának a lényege.

60-65 százalékkal, ezen belül az ipari exportnak 75-80 százalékkal, a mezőgazdasági és élelmiszeripari kivitelnek pedig 40-45 százalékkal kell emelkednie.

A behozatal — az ésszerű takarékoság keretein belül — ki fogja elégíteni a termelői és a fogyasztói szükségleteket. Különösen fontos azonban az importtal való ésszerű gazdálkodás, az importanyagok magasabb szintű feldolgozása, az hogy a rendelkezésre álló anyagokból és így az importanyagokból is kiváló minőségű, versenyképes termékekkel előállítsunk.

Nemzetközi gazdasági kapcsolatainkban továbbra is meghatározó szerepe lesz a szocialista országokkal, mindegyikével a Szovjetunióval és a többi KGST-országgal folytatott tervszerű együttműkö-

dásnak és a kölcsönös áruforgalom erőteljes fejlesztésének.

Fokozódik az új formáknak, a termelési együttműködéseknek, a nyers- és alapanyag-termelés közösen történő fejlesztésének a szerepe. Részt veszünk az orenburgi gázvezeték, az uszty-ilmiszi cellulóz-kombinát, a kiembajevi azbesztkitermelő és -dúsító kombinát és a Vinyica-Albertirsa közötti, 750 kV-os villamos távvezeték építésében. A feldolgozóiparban is bővülnek a kooperációs és szakosítási kapcsolataink.

A kölcsönös előnyök és érdekek tiszteletben tartása elvének alapján fejlesztjük gazdasági kapcsolatainkat a fejlett tőkésországokkal. Gazdasági és politikai érdekeinkkel összhangban jelentősen bővülnek gazdasági kapcsolataink a fejlődő országokkal.

Reálbérek, reáljövedelem, fogyasztás

Huszár István kijelentette: — A népgazdaság fejlesztésének célja a dolgozók életszínvonalának növelése, a szabb, kulturáltabb életfeltételek megteremtése. Jövedelempolitikánk feladata a munka szerinti elosztás következtetésben megvalósítása, valamint az alacsony jövedelmű családok anyagi helyzetének az átlagot meghaladó mértékű javítása. Ezért a tervidőszakban öt év alatt 14-16 százalékos reálbér-növekedést és 18-20 százalékos reáljövedelem-növekedést tervezünk. Azzal számolunk, hogy a termelőszövetkezetekben dolgozók kereseténél átlagos növekedése azonos lesz a munkásokéval, alkalmazottakéval.

A szociálpolitikai célokra rendelkezésre álló eszközökből elsősorban a gyermekek eltartásához és neveléséhez való hozzájárulás növelését, valamint az alacsony nyugdíjak emelését irányozza elő a terv.

Arpolitikánkat egész gazdaságpolitikánknak és életszínvonal-politikánknak alárendelten határozzuk meg. Ezért az eddiginél is gondosabban vizsgáljuk az árak alakulásának tendenciáit, az azokra ható tényezőket, és tervszerűen biztosítjuk, hogy a fogyasztói árszínvonal mindenkor gazdaságpolitikai és életszínvonal-politikai céljainkkal összhangban alakuljon.

Az 1976. évi terv teljesítéséért

Az V. ötéves terv végrehajtása szempontjából kiemelt jelentősége van annak, hogy már a tervidőszak első évében határozott eredményeket érjünk el, mindenekelőtt az egyensúlyi viszonyok javításában, a társadalmi termelés hatékonyságának fokozásában, az export kívánatos mennyiségének, minőségének és szerkezetének kialakításában. Eppen ezért, az 1976-os éves terv teljesítése minden tekintetben elengedhetetlen követelmény.

A terv gazdaságpolitikai céljaival összhangban és az új gazdasági feltételeknek megfelelően került sor a gazdasági szabályozó rendszer módosítására. Ezek elősegítik a társadalmi tiszta jövedelem elosztási arányaiban korábban bekövetkezett kedvezőtlen eltolódások korrigálását, az erőforrásokkal való racionálisabb gazdálkodást, a fejlesztéshez és a termeléshez fűződő hatékonyági követelmények következtetésben érvényesítését és

Továbbra is kiemelt társadalompolitikai feladatunk az ország lakásállományának növelése. A terv összesen 430-440 ezer új lakás építésével, ezen belül — a beruházási lehetőségek figyelembevételével — legalább 150-160 ezer állami lakás felépítésével számol. Ebből a tanácsi bér- és az értékesítésre kerülő lakások száma legalább 140-150 ezer lesz, ami 10-15 ezerrel több, mint a IV. ötéves terv időszakában ténylegesen volt.

A továbbiakban ismertette a terv kulturális, egészségügyi és szociális elöirányzatait, majd így folytatta: — Társadalompolitikai és gazdasági feladataink megvalósításához a tervjavaslat összesen 970-980 milliárd forint beruházását irányozza elő. A szocialista szektorban 870 milliárd forint értékű beruházásra kerül sor. Ez 25-26 százalékkal nagyobb, mint 1971-1975-ben. Az évenkénti átlagos növekedési ütem 3,9 százalékos lesz, ami kisebb az elmúlt években elért növekedésnél.

Az előző tervidőszakban kialakult arányokhoz hasonlóan a beruházások 79 százaléka jut az anyagi és 21 százaléka a nem anyagi ágak fejlesztésére.

Viszonylag kevés új nagyberuházással számolunk, és a terv most csak az 1976-77-ben megkezdődő nagyberuházásokról dönt.

jövedelempolitikai céljaink jobb megvalósítását.

Nyíltan meg kell mondani, hogy a magunk elé tűzött célokat csak akkor valósíthatjuk meg, ha a munkafegyelmet, a munkaerőköltséget megszilárdítjuk, és magasabb szintre emeljük. Olyan társadalmi légkört kell teremtenünk, amely nem tűri meg a hanyagságot, a nemtörődömséget vagy a taktikázó közönyt — mondotta Huszár István.

Huszár István beszámolóját vita követte. A képviselők felszólalásaikban elmondták véleményüket a törvényjavaslat egy-egy pontjával, részével kapcsolatban, javaslatokat tettek.

Ezután az elnöklő Apró Antal bejelentette: a törvényjavaslatról több hozzászóló nem jelentkezett. A vitát lezárta, és átadta a szót Huszár Istvánnak, a Minisztertanács elnökhelyettesének, az Országos Tervhivatal elnökének, aki választott a vitában elhangzottakra.

Huszár István válasza

Huszár István válaszában megállapította, hogy a kétnapos vitát, amelyben 32 hozzászólás hangzott el, nagy felelősségérzet és szakszerűség jellemezte.

A vita örömdetesen tükrözte a törvénytervezet támogató egységét, jól kifejezte a tervben is megfogalmazott politikával, gazdaságpolitikával való egyetértést. Egyszeresen jutott kifejezésre az a meggyőződés is, hogy a törvényerőre emelkedő terv jól szolgálja a szocialista hazánk érdekeit, népünk fölemelkedését. Huszár István közölte, hogy a parlament plénumán elhang-

zott javaslatok mindegyikét — az országgyűlési szokásoknak megfelelően — a kormány kellő gondossággal megvizsgálja, együttműködve az országgyűlés illetékes szerveivel.

A továbbiakban tárgykörönként reagált a vitában elhangzottakra.

A törvénytervezet megszületéséről elmondotta, hogy az V. ötéves tervet a párt XI. kongresszusán elfogadott dokumentumoknak megfelelően, a bennük megszabott követelményekhez igazodva állították össze. Egyébként több mint háromévi igényes, valóban al-

kotó munka áll amögött, hogy most véglegesen formát ölt új ötéves tervünk. Szerzőinek nevét aligha lehetne felsorolni: azok alkották meg a tervet, akik meg is valósítják majd. Kollektív tevékenység produktumáról van tehát szó.

Joggal hangzott el a vitában az a kérdés, vajon minden feltétel adott-e a terv teljesítéséhez. A válasz az lehet: megvannak, illetve megteremtethetők — a gazdasági élet folyamatában létrejönnek — ezek a feltételek, s így 1980-ig felvázolt elképzeléseinket, a tervtervényben szereplő feladatokat valóra tudjuk váltani. Nincs szó semmiféle maximalizmusról. Sokkal inkább arról, hogy a mércét magasabbra állítottuk a korábbinál. A terv reális, kidolgozásakor arra törekedtünk, hogy optimális célokat határozzunk meg. Az öt évre szóló — törvénybe foglalt — munkaprogram hiánytalan megvalósítása következtetés cselekvést igényel. Ennek során arra is ügyelnünk kell, hogy a gyorsan, rövid idő alatt elérhető sikerek ne tegyenek bennünket elbizakodottá, egyúttal az esetlegesen átmenetileg jelentkező — előre nem látható — gondok ne kedvetlenítsenek el, ne vezessenek lemondáshoz.

Hatékonyaság, egyensúly, növekedés, szerkezet — ezeket a vitában leggyakrabban elhangzott fogalmakat, rendkívül fontos törekvéseket takaró kifejezéseket elemezte ezután Huszár István. Társadalmi céljaink eléréséért kifejtett és kifejtendő gazdasági tevékenységünk vezérlő gondolatainak, csomópontjainak nevezte valamennyit.

A Minisztertanács elnökhelyettese utalt a vitában a szerkezeti változtatással kapcsolatban elhangzottakra. Kifejtette, hogy annak nemcsak a termelési többletben, azaz a 30-32 százalékos növekményben, hanem az egész termelésben, azaz mind a 132 százalékban kell megvalósulni. A fejlesztés ugyanis, bár a legbiztosabb garancia, de nem az egyetlen feltétel a szerkezeti változtatásokra; ezek feltételezik meglévő erőforrásaink jobb felhasználását is. A gazdasági fejlődés néhány tényezőjénél ugyanis nem is beszélhetünk növekedésről, mégis változtatni kell a szerkezetet. A termelő ágazatokban például a munkaerő létszáma egyáltalán nem növekszik, de az összetételt változtatni kell, megfelelő átcsoportosításokat kell végrehajtani, hogy termelési céljainkat megvalósíthassuk.

Ezután arról szólt, hogy a vita jól kidomborította: fő figyelmünket most már a tettek kell irányítanunk. Az V. ötéves terv biztonságát, biztos perspektívát ígér, ezt azonban valóban fegyelmézzet, racionális, hatékony gazdálkodással tudjuk biztosítani. Ezért is örömdetes, hogy a törvénytervezet vitája, amely a cselekvést egyetértés jegyében zajlott le, elsősorban a tettekéről, a tenniakarásról szól, a cselekvést szorgalmazta.

Előrehaladásunkhoz vannak gazdasági és társadalmi tartalékaink. Tartaléknak tekintetjük egyúttal meglévő foglalkoztatottságainkat, helyesebben mindazt, ami gyengeségeink, munkánk hiányosságainak kiküszöbölése révén adódhat. Törekednünk kell mindkettőre tartalék maximális ki-

használására. A hibák kijavításában — hangoztatta Huszár István — legyünk nagyon türelmetlenek, a fejlesztési tartalékok megteremtésénél és feltárásánál pedig nagyon gondosak. Társadalmi tartalékok jelent például a szervezethez, a szabályozás javításához. Újabb tartalékokhoz juthatunk a beruházásoknak az eddiginél jobb előkészítésével, illetőleg megvalósításával is. A beruházások kapcsán a kormány elnökhelyettese megemlítette, hogy a Minisztertanács amikor jóváhagyja az 1976-1977-ben induló nagyberuházásokat, egyúttal dönt az 1977 után kezdődő, akkorra előkészítendő legfontosabb nagyberuházásokról is. Ez utóbbiaknál tehát most még van előkészítendő idő ahhoz, hogy a legnagyobb körültekintéssel és kellő gondossággal tervezzük, s felkészüljünk a majdani gyors és igényes kivitelezésre.

Szólt arról is, hogy az öt évre szóló törvénytervény mostani elfogadásával nincs vége a tervezőmunkának. A következő fél esztendőben elkészülnek a vállalatok ötéves terveit, az előttünk álló hónapokban kerül sor a megyei tanácsok középtávú terveinek véglegesítésére, s végül kimunkálják a regionális terveket. Részbe a következő ötévi munkánk tervezésének az is, hogy időközben folytatódik a KGST-országokkal — a tervegyeztetésekre épülő — hosszú lejáratú államközi szerződések előkészítése és megkötése is.

Ezután a Minisztertanács elnökhelyettese közölte, hogy egyetért a törvényjavaslatához fűzött módosító indítványokkal. A képviselők által tett konkrét javaslatok, észrevételek közös pozitívumaként emelte ki, hogy a felszólalók a gazdaságosság fokozását szorgalmazták.

A felszólalásokra válaszolva közölte, hogy a kormánytervek előtt napirenden levő téma a cukortermelés növelése. A most kezdődő ötéves tervidőszakban hazánkban új cukorgyár épül, a régiéket bővíti, rekonstrukciókra kerül sor; remélhető, hogy ennek révén lényegesen rövidíteni lehet a feldolgozási időnyt. A beruházási témakörben megemlítette, hogy a szocialista szektor beruházásainak most meghatározott 870 milliárd forintos előirányzatához már csak pótlólagos erőforrások feltárásával lehet valamit is hozzátenni. Nem lehet tehát szó több beruházásról mindaddig, amíg a gazdasági növekedés üteme nem biztosít ilyen pótlólagos fejlesztési erőforrásokat, mert ellenkező esetben veszélyeztetnénk társadalmi céljaink elérését.

Huszár István végeztül idézte a törvény szövegéből, hogy az országgyűlés felhívással fordul a munkosztályhoz, a parasztsághoz és az értelmiséghez, szocialista hazánk minden polgárához, hogy képességeiknek, tudásuknak, tapasztalataiknak a közös cél szolgálatába állításával s teljes erőfeszítéssel dolgozzanak a terv megvalósításáért. Azért fontos ez, mert — mint hangoztatta — csak együttes akarással lehet a tervet tettekre, gyakorlati cselekvésre váltani. — Bizom abban, hogy erre a felhívásra a mindennapok gyakorlatában alkotó tettek adnak választ, szocialista hazánk fejlődése, dolgozó népünk javára — fejezte be beszédét Huszár István.

Az országgyűlés határozata

A vitát összefoglaló válasz után az elnök szót adott dr. Bognár Józsefnek, az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága elnökének, aki javasolta, hogy az országgyűlés fogadja el a vita során felmerült további két módosító indítványt.

Határozathozatal következtében az országgyűlés elfogadta a terv- és költségvetési bizottság által korábban előterjesztett, valamint a vitában elhangzott újabb módosító javaslatokat.

Végül az országgyűlés a népgazdaság V. ötéves tervéről szóló törvényjavaslatot általa-

nosságban és a már megszárazott módosításokkal együtt részleteiben is egyhangúlag elfogadta.

Kapcsolataink a KGST országaival

Ötéves tervünknek szerves része a nemzetközi gazdasági kapcsolatok dinamikus fejlesztése és a nemzetközi munkamegosztásban való részvételünk elmélyítése.

Ezt figyelembe véve, a külkereskedelmi forgalom öt év alatt 45-50 százalékkal növekszik, mégpedig úgy, hogy a kivitel gyorsabban emelkedik a behozatalnál. A szocialista országokkal lebonyolított külkereskedelmi forgalmunk

38-40 százalékkal emelkedik. A terv szerint az import növekedése 32-35, az exporté 42-45 százalékkal. A forgalom legdinamikusabban a gépipari és vegyipari termékekben bővül. A nem szocialista országokkal mintegy 50 százalékkal tervezzük növelni a forgalmat úgy, hogy öt év alatt a tervezett gazdasági fejlődéshez feltétlenül szükséges 36-40 százalékos importnövekedés mellett a kivitelnek legalább

HÍRADÓ
SAJTOSZEMLE
Szerkesztő:
a szakszervezeti bizottság
1054 Budapest,
V., Steindl utca 8.
Kiadja:
az Országos Parancsnokság
Szilva Lapnyomda